

1.4 DELS TRACTATS DE MAASTRICHT, AMSTERDAM I NIÇA A LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

En aquest punt pretenem presentar els aspectes rellevants de cada tractat de forma breu, ja que moltes de les característiques específiques de cada un d'ells s'han anat desenvolupant i comentant en els punts anteriors.

1.4.1 TRACTAT DE MAASTRICHT

L'Acta Única Europea vigent des del juliol de 1987, va representar la culminació de diversos anys d'intents de debat sobre les possibilitats de reactivar i perfeccionar el procés d'integració europea i fer aquesta integració més interessant pels ciutadans.

El resultat va ser un marc jurídic detallat per l'establiment del Mercat Únic de béns, capitals i serveis i el garantir la lliure circulació de les persones. L'Acta Única també demanava una cooperació més estreta en matèria de medi ambient i d'investigació i desenvolupament tecnològic, i un acord oficial sobre la cooperació europea.

L'acceleració dels processos històrics a partir de la caiguda del mur de Berlín el 9 de novembre de 1989, presa com a data històrica de referència que marca la fi d'una època i el començament d'una altra història europea, va obligar els Estats membres de la Comunitat a imprimir un nou ritme al procés de construcció europea a través de la incorporació dels dos objectius més ambiciosos del Tractat de Maastricht: la unió econòmica i monetària i la unió política.

El Tractat de la Unió Europea, conegut comunament com a "Tractat de Maastricht", signat el 7 de febrer de 1992 suposa un nou pas en el procés d'integració europea, afavorí el terreny per la introducció d'una moneda única i va crear noves estructures polítiques, basades en gran mesura en la cooperació intergovernamental, que han de permetre a la Unió assumir les seves responsabilitats de potència mundial en un món en ràpida transformació. Aquestes noves estructures polítiques o "pilars" són la Política exterior i de Seguretat Comuna i la cooperació en els àmbits de la Justícia i els Assumptes d'Interior.

La ratificació del Tractat va ésser complexa per les tres crisis que van frenar l'impuls europeista que havia portat la signatura del Tractat.

La polèmica més destacada entre alguns països es va donar quan es fixava un calendari pel procés de la Unió Econòmica i Monetària, aquest punt juntament amb la Unió Política, van ser els dos pilars de l'edifici de la Unió Europea que Maastricht dissenyava.

Però en aquells moments Europa patia una greu i profunda crisi econòmica que va disparar els nivells d'atur. Els governs i l'opinió pública van centrar el seu interès en aquestes qüestions, deixant de banda la construcció europea.

La UE es va mostrar incapaç d'implementar una política exterior i de seguretat comuna en la crisi de Iugoslàvia, que havia portat de nou la guerra al continent després de molts anys de pau.

1.4.1.1 UNIÓ ECONÒMICA I MONETÀRIA (UEM)

Permetrà un millor funcionament econòmic a tot el territori comunitari gràcies a una convergència de les polítiques envers una major estabilitat de preus i un creixement econòmic més gran i, en conseqüència, més llocs de treball.

Les tres etapes que es marcaren, en principi, per realitzar la UEM van ser: ⁴⁸

PRIMERA FASE

S'iniciava l' 1 de juliol de 1990 en coincidència amb la llibertat de circulació de capitals:

- i. Convergència de resultats econòmics i col·laboració entre els bancs centrals de la UE.
- ii. Liberalització total de moviments de capitals (a Espanya, a partir de l' 1 de gener de 1992).
- iii. Inclusió de totes les monedes comunitàries en el mecanisme de canvis del Sistema Monetari Europeu.
- iv. Eliminació d'obstacles per la utilització de la moneda única.
- v. Reforçament de polítiques de defensa de la competència.
- vi. Inici del Mercat Únic Europeu (01/01/1993).

QUADRE XII

Font: Elaboració pròpia amb les dades de <http://europa.eu.int>.

⁴⁸ POU, V., GUAL, J., (1997). *Unión Europea. Procesos de integración: Europa hasta Maastricht. Políticas Monetarias*. Barcelona. Biblioteca IESE de Gestión de Empresas. Universidad de Navarra: Ediciones Folio. Pàg. 47.

SEGONA FASE

Comença l' 1 de gener de 1994:

- i. Transició cap a l'etapa final, que servirà com a fase d'aprenentatge per la presa col·lectiva de decisions.
- ii. Prohibició de finançament monetari dels dèficits públics, així com de l'adquisició directa de deute pública pels bancs centrals (a aplicar abans de l'entrada a la segona fase).
- iii. Creació de l'Institut Monetari Europeu (IME), que assumirà l'administració del Fons Europeu de Cooperació Monetari (FECOM) i el control del funcionament del SME, i prepararà la base tècnica per una política monetària única a la tercera fase.
- iv. Reforçament de la coordinació de les polítiques econòmiques. Els Estats membres procuraran evitar els dèficits públics excessius.
- v. Els Estats membres han de començar el procés que portarà cap a l'autonomia del seu banc central.

QUADRE XIII

Font: Elaboració pròpia amb les dades de <http://europa.eu.int>.

TERCERA FASE

S'iniciarà com a molt aviat el primer de gener de 1997 i a més trigar l' 1 de gener de 1999, donant pas a la definitiva creació del Banc Central Europeu i establint l'ECU com a moneda única.

- i. Fixació irrevocable dels tipus de canvi dels països participants.
- ii. Assumpció de plens poders del Banc Central Europeu (que reemplaçarà al IME) i del Sistema Europeu de Bancs Centrals, entre els quals figura la gestió de la moneda única, que substituirà a les monedes nacionals, així com la tendència (fins al límit de 50.000 milions d'unitats monetàries) i gestió de les reserves de divises dels països participants. El seu objectiu serà el manteniment de l'estabilitat de preus.

QUADRE XIV

Font: Elaboració pròpia amb les dades de <http://europa.eu.int>.

Es va programar l'acabament de la fase de transició de l'euro pels Estats membres participants per l'1 de juliol del 2002.

El final del procés de la UEM disposarà d'una moneda única (l'euro) i d'una política monetària única, aplicada per un Banc Central Europeu Autònom i sotmès a un acord democràtic.

Aquest procés, que actualment ha finalitzat, ha significat el pas més important aconseguit respecte a la unitat en les polítiques econòmiques entre els països de la UE.

Encara manca però Gran Bretanya, pendent d'un referèndum per l'entrada a la zona Euro i ja Suècia el setembre de 2003 va manifestar el seu "no" a l'Euro a través d'un referèndum.

Cohesió Econòmica i Social: creació d'un Fons de Cohesió que actuarà com a mecanisme de les diferències econòmiques entre els països comunitaris provocant així que el procés d'unió econòmica i monetària resulti equilibrat.

1.4.1.2 UNIÓ POLÍTICA (UP)

Reforçar la cohesió econòmica i social per reduir les diferències de desenvolupament de les diverses regions, és un dels objectius per aconseguir la Unió Política; així com també introduir la dimensió social.

POLÍTICA EXTERIOR: la UE es dotarà d'una política exterior i de seguretat comuna (PESC), la base de la qual serà el reforçament de la cooperació intergovernamental. Serà però, el Consell

Europeu qui decidirà per unanimitat quins temes de la política exterior podran ser determinats per majoria qualificada, retirant així el principi d'aplicar aquesta majoria qualificada directament.

SEGURETAT I DEFENSA: establiment d'una política comuna de defensa que no descarta una estructura militar operativa. Serà la Unió Europea Occidental (UEO) l'entitat de defensa que haurà de reforçar el pilar europeu de l'OTAN.

POLÍTICA SOCIAL: acord general, que atorga importants competències a la Comunitat en matèria de legislació social i laboral.

POLÍTICA INTERIOR: major cooperació en l'àmbit judicial i d'afers interiors, concretant la creació de l'EUROPOL per combatre el crim organitzat i el narcotràfic.

ALTRES OBJECTIUS són els d'establir nous àmbits competencials:

- Política industrial moderna
- Protecció dels consumidors
- Educació, formació professional i salut
- Desenvolupament de grans xarxes
- Més protecció del medi ambient.
- Incrementar el procediment de codecisió del Parlament Europeu i introduir un sistema d'investidura i de control polític de la Comissió. El Parlament Europeu veu ampliat el

seu àmbit de decisió a deu capítols: transport, política econòmica i monetària, política social, recerca, medi ambient, xarxes transeuropees de telecomunicacions i energia, indústria, salut pública, cultura i cooperació i desenvolupament.

- Introduir el Principi de Subsidiarietat que regularà a la pràctica els àmbits d'actuació de la Unió Europea, dels Estats i de les regions. Les decisions seran preses al més a prop possible del ciutadà.
- Instaurar nous drets cívics per a cada ciutadà de la Unió: ciutadania europea.
- Assegurar conjuntament la seguretat exterior i interior: cooperació política.
- Potenciar l'acció comuna en terrenys de política exterior i seguretat (PESC).
- Garantir que les regions seran consultades a través del Comitè de Regions compost pels membres que representen els col·lectius regionals i locals.
- Encoratjar la creació de partits polítics europeus.

1.4.2 TRACTAT D'AMSTERDAM

Signat el dia 2 d'octubre de 1997, entra en vigor l'1 de maig de 1999, modifica i renumera els Tractats de la UE i la CE. Les versions consolidades dels Tractats de la UE i CE es troben adjuntes al mateix. El Tractat d'Amsterdam va canviar l'articulat del Tractat de la Unió Europea, identificant fins aleshores mitjançant les lletres l'A a la S, a la forma numèrica, però també aprofundeix en alguns aspectes com: justícia, política exterior i atorga més poders al Parlament Europeu. Es va aconseguir que tots els països membres afrontessin les reformes de les institucions comunitàries.

Malgrat tot, no va donar una solució a un dels grans problemes pendents de la Unió: l'adaptació de les institucions a una comunitat cada vegada més àmplia. Unes institucions pensades per un nombre inferior d'Estats membres no són vàlides per "l'Europa dels Quinze" i, menys per la Unió que sorgirà amb l'adhesió de països de l'Europa central i oriental.

També manca resoldre el "dèficit democràtic" de la Unió, ja que la ciutadania participa molt poc. El Parlament Europeu, que és qui ens representa, ha estat poc potenciat.

El Tractat afirma que la UE es basa en els principis de llibertat, democràcia, respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals i de l'Estat de Dret, la qual cosa ha suposat un avenç en el camí vers la unitat europea.

El Tractat d'Amsterdam especifica els objectius de la Unió Europea de la següent manera: ⁴⁹

- *“promoure el progrés econòmic i social, un alt nivell de treball i aconseguir un desenvolupament equilibrat i sostenible, principalment mitjançant la creació d'un espai sense fronteres interiors, l'enfortiment de la cohesió econòmica i social i l'establiment una unió econòmica i monetària que implicarà, en el seu moment, una moneda única, conforme a les disposicions del present Tractat;*
- *afirmar la seva identitat en l'àmbit internacional, en particular mitjançant la realització d'una política exterior i de seguretat comuna que inclogui la definició progressiva d'una política de defensa comuna que podria conduir a una defensa comuna, de conformitat amb les disposicions de l'article J.7;*
- *reforçar la protecció dels drets i interessos nacionals dels seus Estats membres mitjançant la creació d'una ciutadania de la Unió;*
- *mantenir i desenvolupar la Unió com un espai de llibertat, seguretat i justícia, en el qual estigui garantida la lliure circulació de persones conjuntament amb mesures adequades pel que fa al control de les fronteres exteriors, l'asil, la immigració i la prevenció i la lluita contra la delinqüència;*
- *mantenir íntegrament el pilar comunitari i desenvolupar-lo amb la finalitat d'examinar la mesura en que les polítiques i formes de cooperació establertes en el present Tractat han de ser revisades, per assegurar l'eficàcia dels mecanismes i institucions comunitàries.*

Els objectius de la Unió s'aconsegueixen segons les disposicions del present Tractat, en les condicions i segons els ritmes previstos i en el respecte del principi de subsidiarietat tal i com es defineix en l'article 3 B del Tractat constitutiu de la Comunitat Europea”.

⁴⁹ Tractat d'Amsterdam. (Diario Oficial n. C 340 de 10 de noviembre de 1997).

Alguns d'aquests objectius també estaven reflectits en el Tractat de Maastricht, però la Unió Europea es vol apropar cada vegada més al ciutadà i presenta en el present Tractat les principals innovacions:

- i.** La Unió respectarà els drets fonamentals.
- ii.** Es preveu i es marquen mesures per si un Estat membre viola els drets fonamentals.
- iii.** S'estableix el principi de no discriminació i d'igualtat d'oportunitats com una de les directrius bàsiques de la política de la UE.
- iv.** Important avenç en l'eliminació de l'obtenció d'un permís de residència als ciutadans de la UE, (el 28 de juliol de 2000 s'adhereixen: Espanya, Itàlia, Alemanya i França).
- v.** Es fixen diversos objectius per facilitar la col·laboració entre les autoritats judicials, facilitar l'extradició i fomentar la col·laboració policial.
- vi.** Desenvolupa el concepte de ciutadania europea.
- vii.** S'introdueixen mesures que fomentin la intervenció comunitària.
- viii.** Es garanteix el dret de tots els ciutadans a accedir a documents de les institucions de la UE i a comunicar-se amb ella amb qualsevol de les dotze llengües oficials (espanyol, portuguès, francès, italià, anglès, irlandès o gaèl·lic, neerlandès, alemany, danès, suec, finlandès i grec).
- ix.** En política exterior i de seguretat comuna (PESC) es marquen objectius ambiciosos però els mitjans són escassos.
- x.** Es crea l'Alt Representant per la PESC, que ha d'estar present al Consell en qüestions que corresponen a la PESC i ha de contribuir a la formulació d'una política exterior comuna. El Sr. Xavier Solana ha estat el primer representant el 1999.
- xi.** La política de defensa comuna queda plantejada a llarg termini. L'Euroexèrcit creat l'any 1992 va ésser un tímid pas.

- x. Pel que fa a les institucions, amplia les competències del Parlament Europeu, introdueix algunes reformes en el funcionament de la Comissió i el Consell de la UE i reforça les funcions del Tribunal de Comptes, del Comitè Econòmic i Social i del Comitè de les Regions.
- xi. S'ha obert la possibilitat de la "*cooperació reforçada*", això significa, que si un grup de països vol avançar més ràpidament del que es preveu en els Tractats en la integració en diversos aspectes, pot fer-ho. El ritme de la integració pot accelerar-se independentment del que marquin alguns països reacs a alguns dels temes de la pròpia integració.

1.4.3 TRACTAT DE NIÇA

Signat el 26 de febrer de 2001, que entra en vigor l'1 de febrer de 2002, modifica els tractats existents.

En la Cimera de Niça hi havia tres grans temes a tractar: la proclamació de la Carta dels Drets Fonamentals, la reforma institucional i l'ampliació de la UE amb els països de l'Est. Amb aquest Tractat es va arribar a un acord de mínims.

La cimera de Niça tenia els següents punts principals:

- Per evitar que la futura Unió ampliada quedés bloquejada, era necessari reduir dràsticament el nombre de decisions que necessiten la unanimitat de tots els membres. La Comissió proposava que el sistema de majoria qualificada es convertís en la norma general.
- La reducció del nombre de comissaris, necessitat imposada per l'ampliació (punt molt discutit ja que alguns països quedaven sense comissaris fixes a la Comissió).
- La reponderació del vot de cada país. L'ampliació i la necessitat de tenir en compte el pes demogràfic dels països, essencialment el d'Alemanya, imposaven aquesta reforma (aspecte conflictiu sobretot entre Alemanya i França; Holanda i Bèlgica i Espanya i Portugal).
- La "*proclamació*" i signatura de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió Europea.

En el debat es va veure més l'interès nacional que la visió realment europea per superar les ambicions concretes de cada nació. No obstant això, es van aconseguir algunes reformes com:

- Pel que fa a la ponderació de vots pels actuals membres i pels futurs socis i que entrarà en vigor a partir de l'1 de gener de 2005: Alemanya , França, Regne Unit i Itàlia (29 vots); Espanya i Polònia quan entri (27 vots). La resta de països obtenen vots progressivament menors fins arribar als 3 vots de Malta.
- S'estableix un sistema complexa de majories i minories per bloquejar les decisions del Consell.
- S'afegeix la "*clàusula de verificació demogràfica*": per aconseguir una majoria es necessita que els estats que recolzen la proposta reuneixin, almenys, el 62% del total de la població de la Unió. Amb aquesta complexa fórmula es dona més pes a Alemanya, el país més poblat de la Unió amb 82 milions d'habitants. El govern de Berlín, amb el recolzament de dos països "*grans*" podrà bloquejar qualsevol decisió. Els altres "*grans*" necessiten de quatre països "*grans*" per aconseguir un bloqueig.
- El Parlament Europeu tindrà 732 escons, enlloc del 626 actuals. Alemanya amb 99.
- Diputats, 72 la resta dels "*grans*", i Espanya i Polònia en tindran 50. Els escons al Parlament han servit per compensar les disparitats del repartiment de vots en el Consell. La nova composició del Parlament es farà efectiva a partir de les eleccions de l'any 2004.
- Es reforcen els poders del President de la Comissió, que estarà designat per majoria qualificada, no per unanimitat com fins ara, el nomenament serà aprovat pel Parlament Europeu.
- Augmenta el nombre de temes, uns quaranta, essencialment tècnics, en els que les decisions es prenen per majoria qualificada. Però altres aspectes per alguns països es mantenen amb el dret de veto. Per exemple els assumptes socials i de cohesió per Espanya, els assumptes de fiscalitat pel Regne Unit, el tema d'asil i immigració per Alemanya, o les qüestions de llibertat comercial en el terreny cultural i audiovisual per França.
- S'obre, com en el Tractat d'Amsterdam el que alguns països puguin avançar més ràpidament en temes d'integració, però es posen uns límits (ha de ser un mínim de 8 països).

Després dels acords de Niça, a instàncies d'Alemanya, els quinze països han acordat convocar una nova conferència per l'any 2004 per tal d'anar més enllà de l'aconseguit a Niça. Aspectes com delimitar de forma precisa les competències de la Unió i dels Estats membres, abordant l'estatut legal de la Carta de Drets Fonamentals, el paper dels Parlaments nacionals en la construcció europea o la simplificació i clarificació de la complexa legislació.

Entre alguns dels problemes per la ratificació del Tractat, un d'important va ser el rebuig dels irlandesos al Tractat de Niça a través d'un referèndum.

Per mitjà d'aquest Tractat es preveuen tot un seguit de canvis amb l'objectiu de facilitar un millor funcionament democràtic de totes les institucions europees.

Els objectius es mantenen igual que en els altres Tractats, però, mitjançant tot l'articulat, s'especifiquen qüestions importants sobre la política i l'apropament de les institucions europees als ciutadans.

1.4.4. EL PROJECTE DE LA CONSTITUCIÓ EUROPEA

L'extens articulat dels diversos Tractats (Roma, Maastricht, Amsterdam i Niça) que determinen el funcionament de la Unió Europea ha fet replantejar la creació d'una Constitució que unifiqui, simplifiqui, completi i faci més comprensible tota la legislació, és el projecte de la futura Carta Magna europea.

El 28 d'octubre de 2002, V. Giscard d'Estaing presenta en societat l'esquelet del que serà el Projecte de Constitució Europea destacant ja la inclusió de la Carta de Drets Fonamentals de la Unió i el principi de doble ciutadania.

En l'article "*Los viejos de la víspera*" de Carles Sentís ens diu: *Valéry Giscard d'Estaing se acaba de convertir en un nuevo padre de Europa. La Convención que ya preside debe dejar preparado más que un borrador de una Constitución europea para el 2004. Ya superada la moneda, Europa no podía continuar a tientas por el incipiente camino de la unión política con un Parlamento más representativo que legislativo. Para Europa es necesaria una Constitución que sepa unir la diversidad con la unidad. No será fácil, además, obtener de los estados renuncias soberanistas —como se ha hecho con la moneda— que pueden chocar con nacionalismos que se resistirán a plegarse a unas instancias superiores.*"⁵⁰

⁵⁰ SENTÍS, C. (2002). "Los viejos de la víspera". **La Vanguardia**. Divendres, 8 de març de 2002. Pàg. 21.

1.4.4.1 L'ESTRUCTURA DEL PROJECTE

L'Estructura: La Carta Magna europea consta d'un preàmbul i tres apartats que reorganitzen l'arquitectura jurídica de la UE per simplificar-la i fer-la més comprensible: la Constitució pròpiament dita, la part dedicada a l'aplicació de les polítiques, i la de disposicions generals i finals. El text constitucional inclou la nova denominació i la definició del club europeu, els seus objectius, la seva personalitat jurídica pròpia, els drets dels seus ciutadans i les competències i instruments amb els quals actuarà. La part política concreta les bases jurídiques i els procediments en cada àmbit d'actuació.

Les innovacions: L'esborrany de la Constitució inclou un capítol específic sobre l'economia a la futura Unió Europea, amb tres articles sobre el seu sistema de finançament a base de recursos propis, el principi d'equilibri pressupostari i els procediments i eines de previsió i revisió dels comptes. Es vol donar cos a concretar el concepte de l'Europa de les regions. També s'especifica el paper més ampli dels parlaments nacionals en l'organització i es preveu la sortida d'un país membre.

Renovació institucional per tal de fer més comprensible i propera la Unió Europea al ciutadà.

1.4.4.2 PARTS DEL PROJECTE DE LA CONSTITUCIÓ

Té tres grans apartats: Arquitectura Constitucional, Política i Accions de la Unió, i Disposicions Generals Finals.

En la primera part es defineixen els objectius de la Unió, les competències, la pertinença, etc.

La segona part és la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió (dignitat, llibertats, igualtat, solidaritat, ciutadania i justícia), també es presenten les disposicions generals aplicables a la interpretació i aplicació de la carta.

La Tercera part especifica les polítiques i el funcionament de la Unió: acció i polítiques interiors (mercat interior, política econòmica i monetària, polítiques específiques, espai de llibertat, seguretat i justícia, àmbits en els quals la Unió Europea pot decidir realitzar una acció de coordinació complementària i de recolzament). Associació dels països i territoris d'ultramar, acció exterior de la Unió (política exterior i seguretat comuna, política comercial comuna, cooperació en tercers països i ajuda humanitària, mesures restrictives, acords internacionals, etc.). El funcionament de la Unió (Parlament Europeu, Consell Europeu, etc.), disposicions financeres i cooperacions reforçades.

La quarta part té les disposicions generals i finals amb els protocols.

1.4.4.2 ELS OBJECTIUS

DE LA UNIÓ AL PROJECTE DE LA CONSTITUCIÓ

El Projecte de Tractat pel qual s'intueix una Constitució Europea adoptat per consens per la Convenció Europea el 13 de juny i el 10 de juliol de 2003 i presentada al president del Consell Europeu a Roma el dia 18 de juliol de 2003, presenta els següents objectius: ⁵¹

Article 3: Objectius de la Unió

- i. La finalitat de la Unió és promoure la pau, els seus valors i el benestar dels seus pobles.*
- ii. La Unió oferirà als seus ciutadans un espai de llibertat, seguretat i justícia sense fronteres interiors i un mercat únic en el qual la competència sigui lliure i no estigui falsejada.*
- iii. La Unió obrarà en pro del desenvolupament sostenible d'Europa basat en un creixement econòmic equilibrat, en una economia social de mercat altament competitiva, amb tendència al ple treball i al progrés social, i a un nivell elevat de protecció i millora de la qualitat del medi ambient. Ensenms, promourà el progrés científic i tècnic.*

La Unió combatrà la marginació social i la discriminació i fomentará la justícia i la protecció socials, la igualtat entre dones i homes, la solidaritat entre les generacions i la protecció dels drets de l'infant.

La Unió fomentará la cohesió econòmica, social i territorial i la solidaritat entre els Estats membres.

La Unió respectará la riquesa de la seva diversitat cultural i lingüística i vetllará per la prevenció i el desenvolupament del patrimoni cultural europeu.

⁵¹ Projecte de Tractat pel qual s'institueix una Constitució per Europa. Adoptat pel consens per la Convenció Europea el 13 de juny i el 10 de juliol de 2003. (<http://european-convention.eu.int/docs/Treaty/cv00850.es03.pdf>).

- iv. En les seves relacions amb la resta del món, la Unió afirmarà i promourà els seus valors i interessos. Contribuirà a la pau, la seguretat, el desenvolupament sostenible del planeta, la solidaritat i el respecte mutu entre els pobles, el comerç lliure i equitatiu, l'eradicació de la pobresa i la protecció dels drets humans, especialment els drets de l'infant, l'estricta observació i desenvolupament del Dret internacional, i en particular als principis de la Carta de les Nacions Unides.*

- v. Aquests objectius es perseguiran pels mitjans apropiats, amb relació a les competències atribuïdes a la Unió en la Constitució.*

Els objectius d'aquest document, (futura Constitució) se semblen a les característiques generals dels objectius del Tractat de Maastricht, però tenen una gran càrrega d'importància sobre els valors humans vers la igualtat i continua sense oblidar els aspectes econòmics i polítics. També es destaca el respecte a la diversitat cultural sobretot veient la futura ampliació on hi haurà un augment de diferències culturals, econòmiques i polítiques dins la Unió Europea.